

КАЛЕНДАРЬ

Раби-уль-Авваль варз

Раби-уль-Авваль вацран 12-йиф чи рикл алай Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хайи йиф я. Ам мусурманар патал Лайлатуль-Къадрдин йифелай алатайла, виридалайни багъа йиф я. И йифиз мавлидар клелун, анра Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ тариф авун, адан къетневилерикай, муъжизатрикай ва артухвилерикай ихтилитар авун еке суваб кар я.

Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ аламанат (муъжизат) къалурдай бажарагъ гана.

Адан виридалайни еке муъжизат - им пак Къуръан я. Къвед лагъай муъжизатни - им вири рекъерай инсандин умуърдин кодекс тир Шариат я.

Инсандин акъулдивай ахътин кодекс - вири вахтариз вири халкъариз хас тир Шариат хътин къанун - къатлуз хъун мумкин туш.

Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ хейлин маса муъжизатарни ава. Месела, ада цава авай варз са ишарадалди къве пад ийидай; адан гъиле авай гъвечи къванери Сад Аллагъдиз тасбигъ гъидай; ада вичин тупларай авахъзавай целди санлай къушун тухардай; адан дуьадилай гуьгъуьниз Джабира ﷺ гъазурай са тлимил хуьрек санлай къушундиз бес жедай. Идалайни гъейри, аскерри тлуьрдалай гуьгъуьнизни ам тлимил жедачир; ада мунафикърин чинебан сирер физвай хиялар клелдай; ада гележегда къилел вуч къведатла виликамаз лугъудай, ада лагъайвал женни ийидай, абур инсандин къилел исъатдани къвезма; ада минбардай хъиз вязер клелзавай чкадал алай кланчл шехъдай; ам Аллагъдин векил тирдан гъакъиндай чагъа аялрини гъайванри шагъидвал авунай.

Вири и ва маса аламанат гзаф инсанриз чпин вилералди акурбур я. Абуру Мугъаммадан ﷺ пайгъамбарвилерин рекъин шагъидвал ийизва.

Исламдиз аксибуруз, адахъ тежер хътин акъул-камал авайди, общественный деятелвилерин ва полководецевилерин зурба бажарагъ авайди, гъич садахъни авачир маса алакьунар авайди лугъун тавуна акъвазиз жезвачтани, ам пайгъамбар тирди хиве къаз кланзавач.

Адан бажарагъ ва алакьунар, образнидаказ лугъун хъайитла, пайгъамбарвилерин тарцин хилер я эхир. Абур хилерикай гзаф рахазва (дуьз лагъайтла, гзаф вахтара члуьрукла); гъа са вахтунда абуроз тар акъвазвач, мадни ачухдиз лагъайтла, акъваз кланзавач.

Чун гъикъван ва гъикл рахайтлани, Гъакъикъатдикай маса гъакъикъат жедач эхир!

ТЕБРИК

Дагъустандин мусурманрин Диндин идарадин руководстводин ва гъакни къилди жуван патай за квез Аллагъ-Таалади халкъ авур махлукъатрикай виридалайни хъсанди тир Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хайи югъ мубаракзава.

Пак Къуръандин аятдай акъвазвайвал, Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ Аллагъди къве дуьнья патални мергьямат яз ракъурнава. Гъавилей гъадан уьмметдикай хъуни чун къадар авачир къван шадарзава.

Пайгъамбарди ﷺ лагъанва: «Къияматдин юкъуз гъар сад вичиз гзаф клани касдихъ галаз къарагъда». Къуй Аллагъди и Пайгъамбар хайи вацра адахъ чи кланивал генани артухаррай!

Пайгъамбарди ﷺ гъакни лагъанва: «Зун инсандин къилихар къени авун патал ракъурнавайди я». Къуй Аллагъди и вацра чи къилихар хъсанар ва абур Пайгъамбардин ﷺ къилихрив мукъва авурай!

Къуй Аллагъди чун Къияматдин юкъуз Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ шафатдик акатдайбурукъай авурай!

За Аллагъдиз Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хайи баркаллу Раби-уль-Авваль варз вири мусурманар патал берекатлуди хъун патал дуьа ийизва.

Дагъустандин мусурманрин Диндин идарадин председатель, Муфтий Агъмад-гъажи АБДУЛАЕВ

Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чирин, адан Суннадал амал ийин

Шамиль ОМАРОВ
Къурагърин имам

Пак гъадисрикай сада Пайгъамбарди ﷺ лугъузза: «Къияматдин юкъуз инсан адаз виридалайни пара клани касдихъ галаз жеда». Аллагъдин махлукъатрикай чаз, гъелбетда, виридалай пара Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ клан хъун лазим я. И кланивални неинки тек са адан Сунна къиле тухун лагъай члал туш. И кланивални инсандин риклизни акъулдиз акл гъахъна кланда хъи, герек ада Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ вичин эменнидилай, мал-девлетдилай, хизандилай, аялрилай виняй къадайвал. Тарихдай чаз акъвазвайвал, асгъабрин кланивал гъа ихътинди тир.

Инсанди вичиз клани касдикай вири чириз чалишмишвилер ийида. Амма чаз чи играми Пайгъамбардикай ﷺ вири чизвани? Ша чна Пайгъамбардин ﷺ уьмуьрдай къилин вакъияр хъайитлани чирин!

Раби-уль-авваль варз и дуьньядиз пайгъамбаррикай виридалайни хъсанди, чи играми Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ галаз алакьалу я. Аллагъдин Расул ﷺ кланибур и карди шадар тавуна тадани мегер? Аллагъдин Расул ﷺ

кланибурувай адан уьмурдикай ахъайзавай, зикирар, истигъфар ийизвай межлисриз - мавлидриз клватл тахъана акъвазиз жедани мегер? Ша чна риклел хкин, Пайгъамбар Мединадиз атайла, адаз ана Ашурадин юкъуз Муса пайгъамбар ﷺ къутармиш хъунин гъурметдай шадвилер ийиз сив къазвай чувудар акуна. «Муса пайгъамбар квейлайни чаз кланиди я», - лагъана Пайгъамбарди. Ахпа ада мусурманризни гъа и юкъуз сив къун эмирна. Мугъаммад Пайгъамбар и дуьньядиз атун лагъайтла, тарихда виридалайни шад, зурба ва риклел аламукъдай вакъиа я.

Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ Ибрагъим пайгъамбардин ﷺ несилдай я. Ам Раби-уль-авваль вацран 12- юкъуз «Филдин» йисуз Меккеда дидедиз хъана. Пайгъамбардин ﷺ буба Абдуллагъ, дидени - Амина я. Ам Гъашим къебиладин Курейш тайифадай я. Ам хъянавайбурун арадай хъянавайди хъана. Гъадисда лугъузза хъи, Аллагъди вири халкъарикай араб халкъ, арабрикай - курейшар, курейшрикайни Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хъяна.

3 Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ вири инсаниятдин Пайгъамбар я

4 Пайгъамбардин ﷺ Шамдиз сиягъат

5 Мавлид — Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хайи югъ

7 Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ къиникъикай хкатзавай тарсар

МАСАДАВ ХЪСАН КАР ИЙИЗ ТУРДАЗ ГЪА ХЪСАН КАР АВУР КАСДИЗ КЪВАН СУВАБ ЖЕДА

ГЪАДИС

Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чирин, адан Суннадал амал ийин

144

Пайгъамбар атайла, гзаф алааматдин крарни хъана. Диде Аминатаз, ам хадаила, зерени азаб хъанач. Ам жедалди вилик йисар кьураматдинбур хъана. Ам хайидалай кьулухъ чилер мублагъ хъана. Мажусийрин цаяр тухвена. А йифиз цава цийи са гьед пайда хъана. И кар акур чувудрин алимар дуньядиз цийи Пайгъамбар атайдан гъавурда гьатна. И йифиз Кябеда авай бутар чеб-чпелай чилел алабар хъана. Кисра па-чагъдин минара чклана.

Пайгъамбар жедалди кьве варз амаз адан буба Абдулагъ рагъметдиз фена. Хайидалай гуьгъуниз ам сифтедай вичин дидеди чехи авуна. А вахтара Меккадин агъалийри чпин аялар, сагъламбур яз чехи хъун патал, къвалав гвай тайифадин дишегълийрив вугдай адет авай. Мугъаммадан ﷺ никледин диде гъа и таифадай тир Гъалимат хъана. Икьван чвалди кесибдиз яшамиш жезвай Гъалиматан квалени и кар сеbeb яз алааматдин кар хъана - адан дев-

летар, квалени берекат артух хъана. Кьуд йис жедалди ада Мугъаммадаз ﷺ тербия гана. Са юкьуз гъечли Мугъаммадан ﷺ патав малайикар атана, адан хуру кьве патал пайна, ам михи авуна, чухъвена клеv хъува. И вакъиадила гуьгъуниз Гъалимата аял вичин дидедив вахкана.

Ругуд яшда авайла Мугъаммадан ﷺ дидени рагъметдиз фена, яни адакай тамам етим хъана. И кардихъни фичин

гъикмет ава - еке дережайрив девлетдин, девлетлу диде-бубайрин куьмекдалди ваъ, анжах Аллагъ-Тааладин эмирдалди агакъда. Диде кьейидалай гуьгъуниз, муьжуьд йисав агакъдалди, адаз чехи буба Абдулмутталиба тербия гуз башламишна. Гъамни амачирла, и кар ими Абу-Талибан хиве гьатна. Къанни вад йисан яшда аваз ам Хадижа лугъдай твар-ван авай са хендедал эвленмиш хъана.

Мугъаммада, вичел гъеле пайгъамбарвал къведалди, гъич садрани бутриз икрамнач. Ада вахт къвалав гвай Гъираъ дагда фикирра акъудиз хъана. Яхцур йисан яшда аваз Аллагъ-Таалади адан хиве пайгъамбар-вилини везифа туна. И карни Рамазандин вацра Гъираъ дагда Мугъаммадал ﷺ Джабраил малайикди пак Къурандин сифте аятар агакъар авунилай башламишна. И карни та 23 йисан муддатда давам хъана.

Амма къфирри Аллагъдин Расулдин ﷺ эвер гун кваз къан тийиз, адаз ва адан асгъабриз алчахвилер, абурукай ягъанат ийиз хъана. Анжах гъа идалди кар куьтягъ хъанач. Къфирри мусурманар къаз, абур гатаз, абуруз гужар ийиз башламишна. Пайгъамбарди ﷺ лагъайтла, и азабрив виридаз дурум гуз анжах Аллагъдал таваккуль ийиз хъана. Пайгъамбарвилини цуд лагъай йисуз Пайгъамбар ﷺ Аллагъдин эмирдалди сифте Иерусалимдиз (Аль-Исраъ), ахпани цаварал хжажна (Аль-Миррадж). Инани ада Аллагъдихъ галаз луйкуьнна. Ихътин дережа Аллагъди гъич са пайгъам-

бардизни гайиди туш. Гъа и йифиз мусурманрин хиве йикъа вад сеферда капл авун туна. Мирраджа авайла, Аллагъ-Таалади Вичин Пайгъамбардиз гзаф алааматар къалурна.

Пайгъамбарвилини ципуд лагъай йисуз, Меккеда мусурманар патал арадал атанвай хаталу гъалар фикирда къуна, Аллагъдин Расул ﷺ Адан вичин эмирдалди Ясриб лугъдай шегъердиз куьч хъана, яни Гъиджра авуна. Ясрибди-кайни идалайни гуьгъуниз Медина, яни Пайгъамбардин шегъер хъана.

Меккедин курайшитри гъа идалай гуьгъунизни мусурманар санал тунач. Гъа иниз килигна, Аллагъи вичин Расулдиз къафирриз акси яз дяве (жигъад) башламишдай ихтияр гана. Мусурманринни къафиррин арада женгер кыле физ башламишна. 630- йисуз Пайгъамбарди Мекка шегъер вахчунна, 632- йисузни «Сагърай гъаж» тамамарна. Гъа и, Гъижрадин 12- йисуз, Раббу-ль-аввалдин 12 - юкьуз ам, 63-йисан яшда аваз, вични рагъметдиз фена. Къуй Аллагъ-Таалади чун Къияматдин юкьуз адан шафаатдикай магърум тавурай! Алай вахтунда адан сурни Медина шегъерда ава.

Чун Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ уьмметдикай авур Аллагъ-Тааладиз къадар авачир къван гъамд хъуй!

Пагъамбардин ﷺ уьмуьр чирунин гъикмет ва адакай авай хийир

Къурамугъаммад-гъажи РАМАЗАНОВ

(рагъимагъуллагъ) машгъур алим (1956-2007 гг.)

www.k-muhamad.ru

Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируниз мусурмандин кьетлен фикир гана кланда. Мусурман патал Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируникай гзаф хийир ава. Пайгъамбардин уьмуьр ва адакай гъакъикъат чирун чи динди ва акьулди чун мажбур ийизва.

Аллагъ-Таалади адалай акьуллу, къиметлу ва клани кас халкънавач. Зурба ксарин уьмуьр чирун инсандин буржи я. Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируникай инсандиз и дуньяда ва Ахиратда хийир ава. И чирун, инсаниятдин тарихда маса твар-ван авай ксарин уьмуьр чируниз ухшар туш. Пайгъамбардин ﷺ вири крарай ва гафарай Исламдин гъакъикъат инсанрив агакъарзавайди аквазва. Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чирунин кылин метлеб гъа им я. Эгер дуьздаказ кили-

гайтла, чаз и ахтармишунрай гзаф хийир ва гъикмет аквада.

Абурукай са шумудан твар къан:

◆ Пайгъамбардин ﷺ гъакъикъатдин, хкъагъайвилини ва кьетленвилини чирвилер. Са бязи мусурман тушир исследователри Мугъаммад ﷺ гъукъматдин чехи деятел, гений, политик ва полководец я лугъузва. Пайгъамбардин ﷺ тек са гъа и ерийрал акъваз хъана жедач. Эвелни эвел чаз аквазва хъи, Мугъаммад ﷺ Аллагъ-

Пайгъамбардин ﷺ уьмуьрдин чешнедила гъейри тамам чешне жегъидач. Вири инсаниятдиз чешне хъун патал ам Аллагъ-Таалади ракъурнавайди я. Аллагъди лагъана (мана): «**Къияматдин йикъан няметрик ва Аллагъдин регъимдик умуд кутазвай ксар патал Аллагъдин Пайгъамбар ﷺ чешне я.Четин, хаталу ва агъвалу вахтарани Аллагъ риклет гъваш**» (Къуръан 33, 34).

◆ Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр ахтармишунни инсандиз

Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируниз мусурмандин кьетлен фикир гана кланда. Мусурман патал Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируникай гзаф хийир ава.

дин Пайгъамбар тирди. Ам инсанрив гъакъикъи дин агакъарун патал ракъурнавайди я.

◆ Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр ахтармишуналди инсандиз иердаказ яшамиш жез чир жезва. Инсан гъикъван хъсан чешнедихъ къекъвейитлани, адаз

Аллагъдин Калам- Къуръан чир жедай, адан метлеб ва гъакъикъатдин гъавурда гьатдай мумкинвал гузва. Пайгъамбардин ﷺ уьмуьрдихъ ва крарихъ галаз алакьалу аятар Къуръанда гзаф ава. Мугъаммадан ﷺ уьмуьр дуьздаказ чирай члавуз,

абурун метлебин ва гъакъикъатдин гъавурда гьатзава.

◆ Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр ахтармишайла, мусурман гъакъикъи диндин гъавурда гьатзава. Мугъаммадан ﷺ уьмуьр чирай касдиз гъалалдикай ва гъарамдикай гзаф затлар ва шариатдин маса месэляяр чир жеда.

◆ Аллагъдин Пайгъамбар ﷺ намуслу муаллим ва тамам тербиячи тир.

◆ Пайгъамбардикай ﷺ чаз гъикъван гзаф чир хъайитла, гъакъван ам чаз гзаф клан жеда, гъикъван гзаф клан хъайитла, чал Пайгъамбарди ﷺ агакъарнавай гъадисар, Къуръан, Шариатдин къанунар хъсандаказ кыле тухуда. Шариатдин къанунар гъикъван хъсан кыле тухвайтла, гъакъван чун кьве дуньядани бахтлу жеда. Пайгъамбар ﷺ кланивиляй, адан женгинин юлдашири адан гъи тапшуругъ хъайитлани кылиз акъудиз гъазур тир. Пайгъамбар ﷺ кланивиляй, абуру Ислам чпин чанарилайни виниз акъудна.

Пайгъамбар ﷺ клан хъуни, чун ада къалурнавай рекъел акъвазарзава. Пайгъамбардин ﷺ рекъел хъун- им Аллагъ-

диз лукл ва луклраз Аллагъ клан хъунин чехи лишан я.

Жувалай, жуван хизандилай, девлетдилай, маса инсанрилай гзаф Пайгъамбар ﷺ клан тахъанмаз, мусурмандин дин тамамди жедач. Пайгъамбар ﷺ клан хъунин кылин рехъ- адан уьмуьр ахтармишун я. Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чириз куьмек гузвай ктабар милли чаларал ава. Иншааллагъ урус чалални жеда. Жува-жув мусурман яз гъисабзавай касди, мусурман тушир касди Пайгъамбардикай ﷺ кхъенвай ктабар клелмир. Ибур Ирвинг Вашингтон, Вера Панова, Большаков ва масабур я. А авторар хаин къачахриз ухшар я. Чарадан кваллиз гъахъна, къачахри чпин клан хъайи затлар тухуда. Ахътин ксарикай чаз гъич са хийирни жедач. Исламдин ва адан Пайгъамбардин ﷺ гъакъикъи тарих анжах исламдин алимирриз чизва. Гъакл хъайила, гъар са акьул авай касди клелун ва чирун патал исламдин алимирин ктабар ишлемишна кланда.

Аллагъди вири мусурманриз Пайгъамбар ﷺ клан жедай, адан уьмуьр ахтармишдай, адан суннадал чан хкидай къуват гурай. Амин.

Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ вири инсаниятдин Пайгъамбар я

Гъар са затлунихъ вичин халикъ ава. Гъелбетда, дуьньядихъни вичин халикъ ава. Дуьньядин халикъ лагъайтла, Аллагъ-Таала я. Къуръанда лагъанва (мана): «Ихътин гуьзел къайдада аваз царвар ва чилер, куь члалар ва нугъатар, гъар жуьредин рангарин чларар ва вилер халкъун Аллагъ-Тааладин зурбавилин делил тушни мегер? Акъул ва чирвилер авай ксар патал ибур делилар я» («ар-Рум» сура, 22-аят).

Аллагъди инсанар ва абур чилин винел яшаммиш хъун патал вири шартлар халкънава. Къуръандин аятрикай сада лагъанва (мана): «**Ада квез йифизксана ял ядай ва Вичин савкъатрикай жуваз пай жагъурдай регъатвилер ганва**» («ар-Рум» сура, 23-аят).

Аллагъ-Таалади гъакл гъавайда са затни халкънавайди туш. Гъар са халкънавай затлунихъ вичин везифа ва гъикмет ава. Аллагъди халкънавай затларикай виридалайни тамамди инсан я. Инсан Аллагъ-Таалади Вичиз ибадат авун патал халкънавайди я. Къуръанда лугъузва (мана): «**За инсанар ва жинерар Жуваз ибадат авун патал халкънавайди я**». Аллагъ-Таала гъич са касдин ибадатдихъни муьгътеж туш, абурун ибадатар авуналди Адан пачагълугъ артух тежедайвал, абур тавуналди ам тимил жедач. Ада инсан Вичиз муьтлугъ жедагъа ахтармишун патал халкънавайди я.

Аллагъ-Таалади инсандин хиве члехи везифаяр тунва. Къуръандин аятрикай сада лагъанва (мана): «**Эгер и Къуръан са члехи дагъдиз ракъурнавайтла, квез аквадай, ам Аллагъдикай кичевилляй гъикл пад жедайтла**» («аль-Гъашр» сура, 21-аят).

Инсанрив дин агакъарун патал Аллагъди Вичин регъимлувиляй абуроз Вичин пайгъамбарар ракъурна. Сифте яз Аллагъди халкъавур ва пайгъамбар яз ракъурай инсан Адам пайгъамбар я. Адаман девирдила башламишна Аллагъди инсаниятдин дин гъаз пайгъамбарар ракъурна. Аллагъдин вири пайгъамбарри Аллагъ тек хъуниз ва Адан диндиз эвер ганай.

Аллагъдин вири Каламра пайгъамбаррикай эхирмижди Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ жедайди, инсанриз эгер чпин девирда Мугъаммад ﷺ пайгъамбарвал гъаз атайтла, адахъ инанмиш хъун эмирна.

Вири инсаниятдин, гъатта жинеризни галаз, Къиямат-

дин йикъал къведалди ракъурнавай пайгъамбар Мугъаммад ﷺ я. Инсандикай агалкъунриз, девлетдиз килигна пайгъамбар жезвайди туш. Аллагъ-Таалади Вичин луваририкай кланиди пайгъамбарвиле хъазава ва адакай гъакъикъи Аллагъдин дин гъай тамам чешнелу кас ийизва. Пайгъамбарвал тестикъарзавай лишанни мужизат (карамат) я.

Мужизат – им Аллагъ-Тааладин карамат я, ам анжах пайгъамбарриз хас я ва пайгъамбарвили диндиз пайгъамбар гъи миллет яз хъайитлани, гъи халкъдин патав ам ракъурнаватла, гъабур вири адан гуьгъуьналлаз фена кланда.

Аллагъдин динда миллетриз фикир гузвайди туш. Эгер Мугъаммадал ﷺ къведалди хъайи пайгъамбаррин гуьгъуьналлаз къилдин халкъар фенатла, яни а дин са халкъ патал тиртла, Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ дин вири инсаният патал хъана, адан гуьгъуьналлаз инсанар дуьньядин вири пилерай физ башламишна. Ам вири инсаниятдин ракъурнавай Аллагъдин эхирмижи Пайгъамбар ﷺ тирди чир хъайидалай гуьгъуьнлиз акъул авай гъич са касдини адан миллетдиз фикир ганач. Ислам диндин мусурманривай Аллагъдин пайгъамбаррин арада тафаватлувал тун та-

Къияматдин йикъал къведалди Мугъаммадан ﷺ Пайгъамбарвал тестикъарзавай виридалайни члехи муьжизат Къуръан я. Къуръан - им Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбардиз ﷺ ракъурнавай ктаб я, ана мусурманди вичи-вич тухудай къайдаяр къалурнава.

вун, гъар са пайгъамбардихъ инанмиш хъун ва гъар садаз гуьрмет авун тлалазава. Къуръанда лугъузва (мана): «Абуруз лагъ, (Я Мугъаммад), Аллагъди Калам гъаз ракъур-

навай гъар са пайгъамбардихъ галаз икърар кутлунна ва абуров назр (обет) ийиз туна. Инсанриз лагъана, эгер куь патав чпин гъахълувал тестикъарзавай гъакъикъи пайгъамбар атайтла, куьн гъадахъ инанмиш хъана кланда...»

«Ихътин гъахълу икърардила ва назрдила гуьгъуьнлиз Мугъаммад Пайгъамбардин диндикай къерех хъайи ксар - Аллагъдин Шариатдихъ, Адан сифте ва эхирмижи пайгъам-

Аллагъ-Таалади Аллагъ ва Калам сад тирди тестикъарна ва Мугъаммад Пайгъамбардиз ﷺ ва уьммедиз ик лугъун эмирна: «Чун Аллагъ Тек тирдахъ, Адан пайгъамбаррихъ, Къуръандихъ ва Шариатдихъ, Ибрагъимаз, Исмаилаз, Исгъакъаз, Якъубаз ва адан цликъвед несилдиз ракъурнавайбурухъ, Мусадиз ракъурнавай Тавратдихъ ва Исадиз ракъурнавай Инжилдихъ ва амай вири

дин ﷺ гуьгъуьнал хъун эмирна. Адахъ инанмиш тушир кас гъаф бахтсузди я. Чпин миллетдикай туш лугъуз маса пайгъамбарар кваз къан тийизвай ксар шовинистар я. Аллагъдин пайгъамбаррихъ ахътин «инанмишвал» дуьзди туш.

Къияматдин йикъал къведалди Мугъаммадан ﷺ Пайгъамбарвал тестикъарзавай виридалайни члехи муьжизат Къуръан я. Къуръан – им Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбардиз ﷺ

баррихъ инанмиш тежезвай динсуз гунагъ ксар я».

Абур Мугъаммадан ﷺ диндихъ ваь, маса диндихъ ялиз

пайгъамбаррихъ инанмиш я. Чна абурун арада тафаватлувал твазвач, а кардалди чун Аллагъдиз вафалу я».

«Аллагъди Мугъаммад Пайгъамбарвиле ﷺ хъягъайдалай гуьгъуьнлиз Ислам ва адан Шариат хъя тавуна маса дин хъягъай касдила Аллагъ нарази жеда. Ахътин кас вичивичиз зиян гайи касдай жезва ва адаз жаза къведа» («аль-Иман» сура, 82-86-аятар).

Дин «чиди» ва я «куьди» жедайди туш. Ам Аллагъдин патай я. Исламни Аллагъдин патай вири инсаниятдин ракъурнавай дин я, Мугъаммадни ﷺ неинки арабриз, гъакл вири инсаниятдин ракъурнавай Аллагъдин Пайгъамбар я. Аллагъ-Таалади Ислам дин ракъурнавай гуьгъуьнлиз, амай динар элкьурна ва инсанриз виридаз Мугъаммад Пайгъамбар-

ракъурнавай ктаб я, ана мусурманди вичи-вич тухудай къайдаяр къалурнава.

Къуръан – им Пайгъамбардин ﷺ виридалайни члехи мужизат, чирвилерин энциклопедия я, ам къенин йикъалди Исламдин душманривай члуриз хъанвайди туш. Мугъаммад Пайгъамбардал ﷺ къведалди ракъурнавай вири Каламра дегишвилер тунвайди я. Къуръан – им члур ийиз тахъай ва Къияматдин йикъалди члур ийиз тежедай Аллагъдин Ктаб я. Им вири вахътара ва инсаниятдин виридаз герек къвезвай «конституция» я. 1427 йис вилик Къуръанда къалурнавай чирвилер алимри къе ачухзава. Мугъаммад Пайгъамбардихъ ﷺ инанмиш тушир ксарин риклер Аллагъди ачухрай ва чун дуьз рекъе тураи. Амин!

ГЪАР СА ХИЙРЛУ КАР САДАКЪДАЙ Я

**Къурамугъаммад-гъажи
РАМАЗАНОВ**

(рагъимагъуллагъ)
машгъур алим (1956–2007 гг.)

www.k-muhamad.ru

Аллагъдин Пайгъамбар – Мугъаммад ﷺ Ибрагъим пайгъамбардин ﷺ ва адан хва Исмаилан ﷺ несилдай я. Пайгъамбардин ﷺ ата-бубаяр вири акъуллу, михьи, намуслу, гъурметлу ва лайихлу ксар тир. Мугъаммадан ﷺ ата-бубаяр вири чпин девирдив къадайвал никягъ авуна эвленмиш хъайибур я. Амур зинавилерикай михьи тир.

Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ араб хъуниз килигна, вири му-

Пайгъамбар ﷺ етим хъунихъ авай гъикмет

сурманриз а миллет клан хъун чарасуз я. Иллаки Мугъаммадан ﷺ несил клан хъана кланда. Араб члалал рахазвай динсузар таклан хъун, абуру Аллагъ-Тааладихъ ва Адан Пайгъамбардихъ ﷺ галаз алакъяяр члурунилай къевезва.

Гъакъикъи малуматрай чаз чизва хъи, Мугъаммад ﷺ гъеле дидедин руфуна амай члавуз адан буба Абдуллагъ къена. Пайгъамбардин ﷺ ругуд йис хъайила адан диде Аминатни къена. Къве йисалай (адан муъжуьд йис тир) адан члехи буба Абдулмутталибни рагъметдиз фена. Пайгъамбардин ﷺ аялвал етимвиле акъатна.

Мугъаммад ﷺ етим хъунихъ вичин гъикмет ава. Эгер Мугъаммад ﷺ бубадин ва члехи бу-

бадин гуьзчивилик члехи хъанайтла, ада вичи-вич Пайгъамбар ﷺ я лугъун, душманри адаз абуру (бубади ва члехи бубади) рикел гъанвай кар я лугъудай. «Чпиз чпин агъавал мягъкемариз клан хъайила, цийи крар фикирна ва Мугъаммад ﷺ Аллагъдин илчи я лугъуз, чпичпин планар къилиз акъудзава», - лугъун мумкин тир динсузри ва Исламдин душманри. Иллаки Пайгъамбардин ﷺ члехи буба Абдулмутталиб халкъдин арада твар-ван ва гъурмет авай кас тир. Гъакъикъат акл чир жезва хъи, адан мукъва-къилиярни (гъатта бубадин стха) адаз акси акъвазна ва дин къабулнач. Таржумагъалдай чаз чизва хъи, Пайгъамбар ﷺ гъамиша къутармишзавай адан ими

Абутталиба вич рекъидалди вилик калима шагъадат гъанач. Пайгъамбардин ﷺ маса ими Абулагъаба ачухдаказ рекъидалди Исламдихъ галаз женг члугурди я. Пайгъамбардин ﷺ бубадин клуьд стхадикай анжах къведа - Гъамзата ва Аббаса Ислам къабулна. Аббасни Гъижрадилай къулухъ хъайи Бадрда хъайи женгерилай гуьгъуьниз ачухдаказ инанмиш хъайиди я.

А кардин гъикметни Исламдин душманри Мугъаммада ﷺ вичи-вич Пайгъамбар я лугъунин кардик мукъва-къилиярин пайни ква лугъун тавун хъана. Мугъаммада ﷺ мукъва-къилиярни лагъайвал ийизвайди я – лугъунни мумкин тир абуру. Мекканвийри Мугъаммад ﷺ шегъердай акъ-

удайла, адаз гъурбатдай юлдашар жагъанай. Эгер мекканвийри вирида адан пад къунайтла, Исламдин душманриз лугъудай гафар жегъидай. Абуру лугъудай хъи, Мугъаммад ﷺ твар-ван акъатун патал ва гъукум гъиле къун патал мекканвийри хъанавай гъаким я.

Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ ахътин умуьрдин рехъ гана хъи, гъич са касдивайни адаз акси гаф лугъуз хъайиди туш. Мугъаммадаз ﷺ мукъва-къилиярин ва шегъердин агъалиярин патай къумек хъайиди я, лугъузвай гафариз ам етим хъуни ва хъайи шегъердай акъудуни аксивалзава.

Пайгъамбар ﷺ етим хъунин маса гъикмет ам яхъи, тербиячи ва насигъатчи авачир етимдиз Аллагъ-Таалади Вичи тербия ва чирвилер гана. И кардалди Аллагъди ам масабурун къумекдихъ муьгътежарнач. Гъа и карни Мугъаммад ﷺ Аллагъдин Пайгъамбар тирдан делил я.

Пайгъамбардин ﷺ Шамдиз сиягъат

Цикъвед йиса авай Мугъаммад ﷺ вичин ими Абуталибахъ галаз Шамдиз (Сириядиз) рекъе гъатна. Етим тир Мугъаммадаз ﷺ яргъал сиягъатриз физвай вичин имидивай къакъатиз лап четин тир. Абуталибаз Мугъаммад ﷺ вичин аялрилайни гзаф кландай, ам адал гзаф регъимлу тир. Адавай хтул Меккеда туна рекъиз экъечлиз хъанач, Мугъаммадни ﷺ галаз фидайвал хъана. Адалайни гъейри, Аллагъди Абуталибан рикле етим гада вичихъ галаз тухунин хиял тунин кардани еке гъикмет ава.

Тарихда Инжил чизвай хашпарас алим Бугъайради Мугъаммад ﷺ пайгъамбар тирдан гъакъиндай авунвай шагъидвилер гафар ама. Тавратни Инжил Муса ва Иса пайгъамбарриз ﷺ ракурнавай ктабар я. А ктабар гъеле абур дегиш жедалди клелнавай чувудрин ва хашпарасрин алимриз къевезмай Пайгъамбардин ﷺ лишанар чизвай. А лишанрикай абуру инсанриз ахъайни ийизвай.

Цикъвед йиса авай Мугъаммад ﷺ акурвални Бугъайради Абуталибавай, ам ваз вуж жезва, лагъана хабар къуна. Абуталиба ам вичин хва я лагъана жаваб гайила, Бугъайради, вакай адаз буба жедайди туш, лагъана. «Ам етим хъана кланзава ва адахъ еке гележег ава, къун гъерекатна кваллахар куьтягъна элкъвена ахлад. Чувудриз и гададикай чир хъана хъайитла, къалар жеда», - алава хъувуна ада.

Яшар тамам хъайила, Мугъаммада къилди кваллахиз башламишна. Ада тлимил гъакъидихъ мекканвийрин хипер хуьз хъана. Мугъаммада ﷺ гъахътин кваллах ийиз башламишунихъни члехи гъикмет ава.

Мугъаммадаз ﷺ Абуталибахъ гзаф аялар авайди ва адан гъал аквазвай. Вичелай къазанмишиз алакъдай члавуз адавай кваллах тавуна акъвазиз хъанач. Вичиз имиди авур гъурметар, Пайгъамбардин ﷺ гъич садрани рикелай алатдацир. Мугъаммад

ﷺ члехи хъана Хадижадал эвленмиш хъайи члавуз, Абуталибаз гзаф аялар хъуниз килигна, ада Гъамзатаз адан аялрикай сад къачуна тербияламиш ая лагъана. Ада Али къачуна, члехи жедалди хвена ва тербияламишна.

Мугъаммада ﷺ мекканвийрин хипер хуьнихъни гъикмет ава. Хипер гзаф назик затлар я. Амур хуьзвай касдин риклени язухвал гъатзава. Аллагъди адаз чубанвал ийиз туна, адан рикле язух къведай гъиссер туна. Гъавилай вири пайгъамбарри чпел пайгъамбарвал къведалди хипер хвейиди я. Пайгъамбарди ﷺ кваллах тавуртлани жезвай чкадал, Аллагъ-Таалади адаз кваллахиз тунихъни са гъикмет ава. Гъа и карда вири инсаниятдиз тарс ава. Пайгъамбарди ﷺ давам гайи четинвилерай чаз, чарада къазанмишай фу недалди инсандиз пелез гъекъ акъатдалди кваллахитла хъсан тирди аквазва. Чарадан зегъметдал яшаммиш жезвай кас инсанрин ви-

ляй аватда, адан гафуни са таъсирни ийидач ва адавай вичин фикирар акъудна лугъуз жедач.

Вичи чубанвиле акъудай жегъил вахтар рикел хкиз Пайгъамбарди ﷺ лугъудай: «Заз къве сеферда члуру кар ийиз клан хъанай. Къве сефердани Аллагъди зун а краивай хвена. Са сеферда за хипер хуьзвай жуван юлдашдиз, гъа амай гадайриз хъиз, зазни Меккедин куьчейра къекъвез кланзава лагъана. Меккеда гъа сад лагъай кваллив агъкънамазди, анай маниярин ван хъана. Ана мехъерар физва, лагъана заз. За ацукъна а манияриз яб гузвай. Аллагъ-Таалади гъасятда зи япар клеьна, яни зун ахварал фена. Та атана ракъини чраз башламишайла зун ахварай аватна. Зун жуван юлдашдин патав хтана ва хъайи агъвалатдикай адаз ахъайна.

Къвед лагъай сеферни зи къилел гъахътин са кар атана. Мад за члуру краикай фикир хъувунач».

И мисалрай чаз аквазвайвал, Аллагъ-Таалади Мугъаммад гунагъ крариз аватуникай хвена.

Пайгъамбардин ﷺ гъеле аял члавалай Аравияда жагъилиярин девирда къиле физвай чуьнуьхунар, зинавилер, хайи аял, ам руш яз хъайитла, чан аламаз чилик кутун, пианискавилер, бутпересвилер ва маса члуру адетар кландацир. Кас амачир етим тир Мугъаммад ﷺ а краикай хуьни, ам Аллагъди пайгъамбарвиле гъазурзавайдан гъакъиндай лугъузва.

Суал арадал къевезва, акл хъайила, адаз вучиз Меккедиз кефер хкудиз физ клан хъанай. Гъа и кардани еке гъикмет ава. Эгер адан фикирдиз а кар танайтла, Исламдин душманри ам гъеле аял члавалай азарлу, къулухъ галамай гада я лугъудай. Азарлу, кефер хкудиз клан тийизвай ксар тлимил авач къван. Гъакл хъайила, Аллагъ-Таалади Мугъаммадан ﷺ гъа кардалди Исламдин душманрин члуру мецер кутлунна.

Аллагъ-Таалади, Мугъаммад ﷺ гъа вири хътин инсан тирди, гъадахъни гъиссер авайди, къалурна.

Жагъилиярин девирда Мугъаммад ﷺ гунагъ краикай ва къадагъайрикай михьи хъун адан пайгъамбарвилерин делил я.

Аллагъди чаз жуваляни Пайгъамбар ﷺ гзаф клан жедай ва адан сунна михъивилелди къиле тухудай къуват гурай!

Мавлид —

Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ хайи югъ

Агмад-гъажи МЕГЪАМЕДОВ
Дагъустандин Муфтийдин заместитель

Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ и дуньядиз ракъурай Раби-уль-Авваль варз атана алукънава.

Эгер чун са касди къутармиш авуртла, чаз амай умуърда ам клан жеда ва чна адаз гъуърмет-хатур ийида. Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ лагъайтла, чаз жуваляни клан хъун ва ам хъунал виридалайни пара ва гъамишалугъ шадвал авун чи буржи я. Амма диндин жигъетдай зайиф хъун себеб яз чавай и кваллах гъамишалугъ тахъуниз килигна, йиса са сеферда хъайитлани, Раби-уль-Аввалдин вацра, мавлид кыле тухвана кланда. И мярекатни еке харжийрихъ галаз алакълу авун ва аниз пара мугъманриз эвер гун шартл туш. Гъакъикъатда, мавлид жуван хизандихъ галаз Пайгъамбар ﷺ хайи йикъл шадвал авун лагъай члал я.

Мавлидикай гыхътин хийир ава?

Асгъаб Абу Бакара лагъанва: «Мавлиддиз са диргъем хъайитлани харж авур кас захъ галаз Женнетда жеда» Къуй Аллагъди чаз ихътин къуншивал гурай!

Умар б. Хаттаба лагъанва: «Мавлид клелай касди Исламдал цийи килелай чан хканва». Я Аллагъ, чаз и карда Вуна куьмек це!

Усман б. Аффана лагъанва: «Мавлид авуна са диргъем гайи кас Бадрдинни Гъунайндин шагъидриз барамбар жеда».

Асгъаб Алидилаи ихътин гафар атанва: «Мавлид клелдай межлис тешкилуни себеб хъайи кас и дуньядидлай анжах дингъели яз фида». Я Аллагъ, рекъидай декъикъайра Ваз чи язух ша!

Гъасан ал-Басриди лагъанва: «Зун Угъуд дагъ къван къизилрин сагъиб тиртла хъсан тир, абур вири мавлиддиз харждайвал». Я Аллагъ, вуна чазни гъа ихътин ният це!

Маъруф ал-Кургъиди лагъанва: «Мавлид тешкилна аниз хуьрек гъазурай кас къияматдин юкъуз Пайгъамбардихъ галаз къарагъда». Я Аллагъ, вуна чунни гъа ихътин ксарикай ая!

Имам Шафииди лагъанва: «На`им» лугъудай женнетда мавлиддиз хуьрек ва ам кыле тухудай чка гъазурна аниз инсанар кватлай кас жеда». Къуй Ал-

лагъди чун Женнетда санал кватл жедай ксарикай авурай!

«Гъакъни мавлид клелзавай кваллиз Аллагъ-Тааладин мергъаматлувал къведа, ам малаикри элкъуьрна къада ва кватл хъанвайбурузни берекат къведа. И межлис тешкил авурбуруз Джабраил, Исрафил, Микаил малаикри салават клелда». Им Суютиди авунвай гъакъикъи ихтилат я.

Къуй Аллагъди чаз и вацран артувал гъисс ийидай ва ам хийирлудаказ кыле тухудай тавфикъ гурай!

Гъийиф хъи, къенин юкъуз, мавлидар кыле тухун цийи крар я, абур Пайгъамбардин ﷺ, адан женгинин юлдашрин ва салафу-салигъинрин де-

хъаначиртла, пайгъамбарвални жедачир, Къуръан ракъурун, Миъраж, Исраъ, Гъижра ва адан умуьрдихъ галаз алакълу маса крарни жедачир. Чахъ абур вири берекатлу Пайгъамбар ﷺ хъун себеб яз авайди я.

«Ла илагъа иллаллагъ Мугъаммада-р-расулюллагъ», - лагъана инанмиш хъанвай касди «Пайгъамбар ﷺ хайи йикъл куьне вучиз шадвал ийизва?», - лугъудай суал гун мумкин яни мегер? Гъакл ятлани, ахътин эдебсуз суал арадал атай касдихъ галаз чна гъуьжетар тавуна, Пайгъамбар ﷺ кланивиляй ам хунал шад яз, альгъамдуллилагъ, инанмиш яз мавлидар кыле тухузва, лагъана жаваб гана кланда.

вирда авай крар тушир, яни абур тухун къадагъа я лугъузвайбуру ава. Гъабурхъ галаз сад хъиз, мавлид - сувар я, ам мусурманри йиса са сеферда хъайитлани кыле тухун герек я лугъузвай мусурманарни ава. Им гъахъ кар яни?

Мавлид (араб гаф) - хайи вахт, чка лагъай члал я. Мавлид - им Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ умуьрдикай, гъар са вакъиада вичи-вич тухвай къайдайрикай, адан къилихрикай ахъайзавай мярекат я. Алай девирдин алимрикай сад тир Сайид Мугъаммад Алави Малини аль-Гъасаниди лагъана: «Ислам чна Мугъаммад Пайгъамбардивай ﷺ къачурди я, гъакл хъайила, адан умуьр вич Ислам я».

Мавлид - им Пайгъамбар ﷺ хайи юкъуз кыле тухузвай сувар я лугъузвайбуруз Алавиди ихътин жаваб гузва: «Исламда къве сувар ава. Ибур Сив хуьнин сувар ва Къурбанд сувар я. Амма Пайгъамбар ﷺ хайи югъ, чна адаз сувар лугъузвачтлани, гъабурлайни виняй я.» Гъа и къве суварилай алава яз, Пайгъамбар ﷺ хун себеб яз, чаз Аллагъди виняй авунвай маса йикъарни хъана: Арафадин югъ, жуьмядин югъ, Раджаб, Шаъбан ва Рамазан варцар, Лайлат-уль-Къадрдин Йиф ва масабур. Эгер Пайгъамбар ﷺ

Мавлид тешкилуни метлеб, Аллагъдин Пайгъамбардикай ﷺ суьгъбетар авун, салаватар гъун, адакай тарифарзавай шиирар клелун, зикирар авун, мугъманриз теклифна, гъабуроз ва жуваз шадвал авун я. Пайгъамбардин ﷺ девирда мавлидар авайди тушир лугъузвайбуру патал, Меккедай Мединадиз куьч хъайила Пайгъамбардихъ ﷺ галаз гуьруьшмиш хъайи члавуз мединвийри туькълурнавай тарифдин ва къаршиламишунин шиирар ава. Женгинин юлдашри Пайгъамбардин ﷺ тарифар авун Шариатдив къадай кар тушни мегер? Эгер къадай кар туширтла Пайгъамбарди ﷺ абур акъвазардачирни мегер? Женгинин юлдашри ийизвай крар ва Пайгъамбарни ﷺ абурулай рази яз хъайила, инкар гъикл ийида къван?

Къаб бину Малик, Гъасан бину Саббит, Абдуллагъ бину Равагъат хътин шаирри чпин шиирра Пайгъамбардин ﷺ тарифарзавай. Абур Исламдин критикадиз акси яз экъечлазавай. Гъасан бину Саббит Ислам ва Пайгъамбар ﷺ хуьн патал динсузрин аксиниз экъечлазамай къван адахъ Жабраил малаик жеда, - лугъудай Пайгъамбардин ﷺ гъадис ава. Къаб бину Зугъайр Пайгъамбардин ﷺ патав атана ва адалай тарифардай шиирар клелай

члавуз, ам Каъбалай рази хъана ва адал вичин халат алуькна.

А кардин гъакъиндай аят ракъурнава (мана): «Гъакъикъатда, вахъ тамам эдеблувал ва гуьзел культура ава» (Къалам, 4). И аята адалай Аллагъ-Таалади Вичи тарифнава.

Пайгъамбардин ﷺ тарифарзавайбурун арадай виридалайни хъсан шаир тир Бусириди лагъана: «Адан зурбавилин къадар авач, гъакл хъайила, инсандиз адан дережадиз лайихлу гафар жегъизвач».

Муслималай атанвай гъакъикъи гъадисдай акъазвайвал, мавлид сифте яз Пайгъамбарди ﷺ вичи тешкил авурди я: «Пайгъамбардивай ﷺ ислеяндин йикъариз вучиз север хуьзва лагъана хабар къур члавуз, ада ам вич хайи югъ я лагъанай». Яни ада Аллагъ-Тааладиз хийир-дуьа ийиз север хуьналди вич хайи югъ виниз акъудзавай.

Анасалай атанвай гъадисда лугъузвайвал, Пайгъамбарди ﷺ вичикай Аллагъ-Таалади Пайгъамбар ﷺ авурвиляй, вич хайи югъ къурбандар авуналди виниз акъудзавай. Гъакл хъайила, Пайгъамбар ﷺ хуналди хийир дуьа авун, хъсан крар авун, мавлидар авун чазни суннат я.

Батлухай тир Шейх Саадугъаджия-сул Мугъаммад-афандиди лагъайвал, мавлиддиз гъаф инсанар кватлун чарасуз туш. Мумкинвиллиз килигна суварин суфра ахъайна, хизан санал кватл хъун, Пайгъамбардикай ﷺ суьгъбетар авун, хийир-дуьа авун бес жезва.

Мугъаммад бину Алави Маликиди лагъана: «Пайгъамбар ﷺ хунин гъакъиндай шадвал гъамиша авуна кланда, гъам аял хайитлани, гъам мехъерар хъайитлани ва маса шад вакъиайра хъайитлани. Иллаки Пайгъамбар ﷺ хайи Раби-уль-Авваль вацра ва ислеяриз шадвална кланда.

Меккеда, Мединада ва Пайгъамбар ﷺ клани ксар авай вири чкайра гъар юкъуз мавлидар тухузвайди я.

Твар-ван авай исламдин ругъани ИбнуДжавзиди лагъана: «Мавлид йисан къене квалин берекатлувилин замин я».

Ибну Абидина лагъана: «Чун Аллагъдин муькув агудзавай крарикай виридалайни хъсан кар мавлиддиз кватл хъун я».

Пайгъамбарди ﷺ лагъана: «Вичин аялрилай, девлетдилай ва вири инсаниятдилай зун гъаф клан жедалди гъич са касдихъни тамам дин жедач». Маса вариантда Бухариди алава хъийизва: «Жувалайни гъам гъаф клан тахъанмаз».

Аллагъди чун Пайгъамбар ﷺ ва адан гъакъикъи варисар - тларикъатдин шейхер клан жедайбурун жергедай авурай.

Пайгъамбардин ﷺ гъадис ава: «Кланиди гъа вич кланзавай касдихъ галаз жеда». Аллагъ чун патал регъимлу хуьй ва чакай гъакъикъатда Пайгъамбар ﷺ клан жедайбуру авурай, гъамишалугъ гъадахъ галаз жедай мумкинвал гурай. Амин!

АЗАРЛУДАЛ КЫЛ ЧІУГУ, КЕСИБДИЗ ФУ ЦЕ, ЧЕТИНВАЛ ГЪАЛТНАВАЙДАЗ КУЪМЕК АЯ

ГЪАДИС

Пайгъамбардин къилихар

Аллагъ-Таалади Мугъаммад Пайгъамбардиз тамам хъсан къилих ва гуърчегвал гана. Вичин (къеняй ва винелай) гуърчегвиляй ам виридалай артух я. Пайгъамбардин хъсан къилихдикай гзаф суьгъбетар ава. Инсаниятдин тарихда гзаф ксар чпин виклөгъвиляй, акъуллувиляй, жумартлувиляй машгъур хъанва. Пайгъамбар лагъайтла, вичин хъсан къилих себеб яз адалай вилик яшамиш хъайибурун ва адалай гуьгъуьниз яшамиш хъижезмайбурун арада виридалайни твар-ван авайди хъана.

ВИНЕЛПАТАН АКУНАР

Пайгъамбардин акунрикай лугъузва: «Ам ацлай Рагъ хътин гуърчегди тир», «Адан чинин гуърчегвилиз килигна зун тух жезвач», «Адан гуърчегвилиз килигайла, ам адал вичел къуна авунвайди хъиз жезва».

РИКИН ЮМШАГЪВАЛ

Пайгъамбардин чандиз гзаф ксариз къаст ийиз клан хъана, амма ада абурулай виридалай гъил къачуна.

ЖУМАРТВАЛ

Пайгъамбардивай са вуч ятлани тлалабайла, ада садрани ваъ лугъудачир. Ада вичихъ авай вуч хъайитлани багъишдай, эгер затни авачиз хъайитла хъсан гафаралди секинардай. Пайгъамбарди гъамиша вичихъ авай девлет кесибрихъ галаз пайдай.

ВИКИЕГЪВАЛ

Лап къати женгера гъатта лап виклөгъ женгинин юлдашарни кваз адан далудихъ чуьнуьх жедай. Лап гзаф гужлу гъужумрани Пайгъамбар доведал алаз душмандин хуруз фидай.

РЕГЪУЪВАЛ

Пайгъамбардиз акъван регъуь жедай хъи, адавай инсанрин нукъсанриз килигиз жедачир. Ада гъич садрани инсанрин кефида акъадай, векъи гафар лугъудачир.

УЪММЕТ КІАН ХЪУН

Адан патав атай гъар са женгинин юлдашдиз, Пайгъамбардиз вич ма-сабурулай гзаф кланзавайди хъиз жедай. Пайгъамбар абурухъ гъар садахъ галаз гзаф дикъетлу тир.

ЯЗУХ АТУН

Къуръанда кхъенвайвал, адас вичин муьминрин гзаф язух къведай. Ада инсанриз икӀ лугъудай: «Квез язух ша – цаварал алайбурузни куь язух къведа».

Пайгъамбардин акунрикай лугъузва: «Ам ацлай Рагъ хътин гуърчегди тир», «Адан чинин гуърчегвилиз килигна зун тух жезвач».

ХИВЕ КЪУН

Са гъилера Пайгъамбар са кас гуьзлемишиз къведа лагъана хиве къур кчадал пуд юкьуз акъвазна.

ДАМАХ ГВАЧИРВАЛ

Кесибдин, хендедадин ва гъакӀ маса касдин месэлайриз яб гуз ам сятералди рекъел акъваздай.

ДУЪЗВАЛ

Гъич са касдизни гъич садрани Пайгъамбарди табна лагъана ван хъайиди туш. Адал пайгъамбарвилин дережа атайдалай гуьгъуьниз са бязи

динсузри Мугъаммада тапарарзавайди я лугъуз, муькуь динсузри Мугъаммада яхцӀур йисуз таб тавурди гила табдани лугъуз хъана.

ГЪАХЪЛУВАЛ ВА ИХТИБАРЛУВАЛ

Гъеле аял члавалай Мугъаммадан тварцихъ меккевийри «Амин» гаф кухтадай, яни гъахълу, ихтибарлу, умуд кутаз жедайди лагъай чӀал я. Гъатта динсузри чеб са рекъиз экъечӀдайла адал чпин къизилар ихтибардай.

АКЪУЛ ВА ДЕРИН ЗИГЪИН

Къачагъар, пиянискаяр, пулар къакъуддайбур, адан тербиядиз килигна, гъахълу, михъи ва акъулу ксариз элкьуьни адан и еридикай шагъидвалзава. 1400 йис алатайла Пайгъамбардин женгинин юлдашрал, адан муькуь хъайи ксарал инсаниятди дамахзава.

лин икърар кутӀунун патал Пайгъамбардин патав Амру бну Сугъайла ракъурна. Пайгъамбардиз юлдашри ийизвай гуьрмет акур Сугъайла элкьвена хтайла икӀ лагъана: «Зун Римдин императордин, Персрин гъакимдин, Египетдин хандин патав хъана, амма заз Мугъаммадаз хъиз гуьрметзавай кас акунач».

ЖЕНГИНИН ЮЛДАШРИН ПАТАЙ КІАНИВАЛ

Суткадин къене Пайгъамбар такуна акъвазиз тежедай женгинин юлдашар гзаф авай. Угъуд дагда хъайи женгера Абу Джанната ацукнавай Пайгъамбар вичин бедендивди клевна. Вири хъелер адан далудиз гъахъна.

АЛЛАГЪДИКАЙ КИЧЕВАЛ

Адас гъикъван Аллагъ чидайтла, гъакъван Адакай кичӀени тир. Ада гзаф вахтар хиялар ийиз акъуддай. Бязи вахтара асгъабар шадарун патал ам хъуьредай.

- Эгер заз чизвайди квезни чизвайтла, куьн тӀимил хъуьредай ва гзаф шехъдай,- лугъудай ада.

ФУ ТӀУЪН

Чна кӀвале цӀай тавуна ва чими хуьрек тавуна варцар жедай,- лугъудай Айшади. Бязи вахтара Пайгъамбарди пуд йикъаралди фу недачир. Ада авай затӀ недай, эгер авачиз хъайитла, тӀуьн тавуна акъваздай. Ам тӀуьникай садрани рахадачир, вилик гъайи затӀ недай.

Адан къилих - ам Пайгъамбар тирвал тестикъардай делил я. Гъар патарихъай дуьньядин няметар къведай чӀавуз къама ялар гъат тавун, па-чагърилай гзаф гуьрмет хъун- им пайгъамбарвилин лап аквадай ерияр я. Аллагъди чун гъадан ва маса пайгъамбаррин шафаатдик кутурай. Амин!

Аялар тербияламишуниз — къетӀен фикир

АБУ УМАР

алим

Исламда аялар тербияламишуниз къетӀен фикир гузва. Пак Къуръандин гзаф аятрани Пайгъамбардин гъадисра чаз аялар Жегъеннедин цӀувай хуьниз, яни и нетижадал гъизвай крарин вилик пад къуниз эвер гузва. Ихътин нетижадални гъа чи обществада чкӀизвай азарри гъизва. Абурук чуьнуьхунар, пиянискавилер, наркомания, руьгъдин пчӀивал, инсанрин арада ихтибарвал квахъун ва масабур акатзава. Аялар ихътин краривай хуьн патал абур гъевчи члавалай башламишна тербияламишна кланда.

Пак гъадисрикай сада хабар гузвайвал, са сеферда Мугъаммад Пайгъамбардин патав асгъабарикай сад атана. Ада Аллагъдин Расулдиз вичиз са аял хъанвайдакай хабар гана ва ам гъихътин вахтунилай башламишна тербияламишда лагъана

хабар къуна. Пайгъамбарди аялдин шумуд югъ хъанва лагъана жузуна. Аялдин пуд югъ тирди чир хъайи Расулди икӀ лагъана: «Вун пуд йикъан геж хъанва».

Гъайиф чӀугуналди лугъуз жеда хъи, чи Ислам динда аялар тербияламишунин виридалай хъсан система авайди вири мусурманри гъелелиг аннамишнава. Са бязи муаллимрини диде-бубайри чпин аялар, акси яз, диндивай къакъудзава.

Амма аялар тербияламишунин карда Исламди гъихътин важиблу роль къугъвазватла гъавурда гъатзавай мусурманрин къадар, альгъамду лиллагъ, къвердавай гзаф жезва. Гъа ихътинбурук Къурагърин 2- нумрадин аялрин ясли-бахчадин коллективни кутаз жеда. Ана кӀвалахзавай тербиячяр тир Кадырова Валида ва Агъмедова Варцилай чпин гъилик галай аяларни галаз муьквал-муьквал хуьруьн мискӀиндиз мугъман жезва.

Ингъе, и йикъара абур и хуьруьн имам Омаров

Шамилахъ галаз виликамаз икърар хъана мад мискӀиндиз атана. Им аялрин уьмуьрда лап рикӀел аламуькдай вакъиадиз элкьвена. Квез абуру чпи и кардал ийизвай шадвал акуна кландай! Чпин гъевчи яшаризни килиг тавуна абур чпи чеб мискӀинда кутугайдаказ тухузвай - аниз гъахъдайла эрчи кӀваче-лай кам вегъез чилишмиш жезвай, гадайрал виридал тюбетейкаяр, рушарални - ягълухар алай. Ахпа абуру чпиз чидай дуьаяр, аятар клелна, ахпа вирида санал зикирар авуна. МискӀиндин имам Омаров Шамила, аялар гъавурда гъатдайвал, гунагърикай авай зияндикай, хъсан край авай хийирдикай ваъза клелна. Санлай къачурла, аялри и гуьруьшмиш хуьникай еке хийир къачузвайди аквазвай. Абуру суалар вугузвай, чпи са бязи суалриз жавабар гуз чалишмиш жезвай.

Эхиримжи гуьруьшмишдал гъакӀни аялриз Исламдин дибар чирунин, ахпа абурун арада конкурс тухунин къарар къабулна.

Мугъаммад Пайгъамбар ﷺ кьиникъикай хкатзавай тарсар

**Шамсудин-гъажи
АБДУЛМУТАЛИБОВ**
мискиндин имам

shamsudin-a@mail.ru

Гъурметлу мусурманар!
Зурба тир Къудратлу Аллагъ — Таалади лагъана: «**Дугъриданни, вун рекъида ва абурни (амай инсанарни) рекъида**» («аль-Зуммар», 30 аят).

Аллагъдин Илчи вич яшамиш жезвайлани ва ам рагъметдиз фейидалай гуьгъунизни виридаз чешне яз амуькзавайди вирида рикъл хуьх! Фагъум -фикир авай Аллагъдин лукъари, адан вири уьмуьрдикай, ада лагъай гафарикай ва ада авур крарикай чпиз тарс ва насигъат къачузва, вучиз лагъайтла, ам Аллагъдин вилик Вичи яратмишнавайбурукай виридалайни гъурмет авуниз лайихлуди, Аллагъди хкъанавай, рикъл алай, ихтибарлу Пайгъамбар я. Гъакъл ятлани, иниз килиг тавуна, вичиз ганвай вахт куьтягъ хъайила, адаз муьгълет ганани мегер? Ам рекъидай вахт са легъзе къванни къулухъ члугунани мегер? Ваь! Адал къил члугъваз атайбуруз, адаз гузвай азабар акурла, шел къведай. Ам Пайгъамбар я лагъана адаз къисметнавайдакай ам азад авунани мегер? Ам гъахълу дуьз рекъел ала, ада инсаниятдиз насигъат гана, ам гъахълу Пайгъамбар я лагъана, ажал адан патавай фенани мегер? Ваь! Гъакъл хъайила, тажуб жезвай кар ам я хъи, вучиз чна и насигъатдиз фикир гузвач? Идалайни гъейри, вучиз чун агъуз тир, къизгъин гъевесдин лукъар ва зулумкраринни гунагърин иесияр жезва? Чна Аллагъдикай виридалайни кичле тир Аллагъдин лукъл кьиникъикай ва и куьтягъ жедай дуьньядай чунни фидайдакай вучиз хийирдин тарс къачузвач? Белки чна, гъамиша чун яшамиш жеда лагъана фикризаватла?

Ингъе, инсан гъикъл и дуьньядин уьмуьрдивай къакъатзаватла, мад са шумуд месела.

Абу-Талиб (Пайгъамбардин ﷺ ими) ажалдик квай вахтунда, адан патав Аллагъдин Илчи атана. Рекъизвайдан патав Абдулагъ ибн Умеййа ва Абу Жагъил гвай. Абу-Талибаз Пайгъамбарди лагъана: «Ими, вуна лагъ: Ашгъаду алла илагъа иллаллагъ» Аллагъдин вилик и гафар за вун диндал хъунин шагъдвилдин патахъай гъида». Инал алай къве касдини адаз лагъана: «Вуна Абдул-Мутталибан дин гадарзавани мегер?»

Пайгъамбарди вичин гафар са шумуд сеферда тикрар хъувуна, амма инал алайбуру мадни чпин суал хгуз хъана. Эхирки Абу-Талиба лагъана: « За буба Абдул-Мутталибан дин гадардач».

«Са Аллагъдилай гъейри маса аллагъар авач» лугъудай Пайгъамбардин гафар ада къабулна, ахпа Аллагъдин Илчиди икъл лагъана: «Эгер заз къадагъа тавуртла, валай гъил къачун патал за тлалабда». И вахтунда Виридалайни Виниз тир Аллагъди адаз ихътин мана авай къве аят ракурна:

«Пайгъамбардиз ва иманлуьриз бутпересрилай гъикъван чпин мукъвабуру хъайитлани, абуроз чеб Жегъеннемдин агъалияр жедайди ачухдиз чиз хъайила, гъил къачун патахъай тлалабун кутугнавач».

«Вичин бубадилай гъил къачун паталди Ибрагъиман тлалабун, им анжах ада бубадиз ганвай гаф тир. Вичин буба Аллагъдин душман тирдахъ инанмиш хъайила, Ибрагъима вичин буба инкар авуна. Дугъриданни, Ибрагъим язух къведайди ва милаимди я» («Туба», 113-114 аятар).

Абу-Талибан гъакъиндай лагъайтла, ихътин манна авай аят ракурна: **«Гъакъикъатда, ваз клан хъайибур вавай дуьз рекъел гъиз жедач, Аллагъдиз гъим клан хъайитла, гъам гъида. Вуж дуьз рекъел алатла, Адаз хъсан чида»** («Къиса» сура, 56-аят).

Инсанриз насигъат хъун патал, абурон рикълериз зурба таъсир ийизвай, чал Аль-Бухариди ва Муслима агакъарнавай са гъадис гъиз кланзава. Пайгъамбардин асгъаби Сагъл ибн Саъд лугъудай касди лугъузвай, са сеферда Пайгъамбар бутпересрихъ галаз женгина авайла, адан асгъабийрикай сада къагъриманди хъиз дяве члугъвазвай.

Ада вичин вилик акатай душманар туруналди къирмишзавай. Инсанри къенин юкъуз ада къван душманар садани къенач лугъуз адан тариф ийиз хъана, амма Аллагъдин Илчиди абуроз икъл лагъана: «Адакай Жегъеннемдин агъали жеда». Чакай сада адан патарив акъвазна, ада вуч ийидатла ахтармишиз хъана. Гъа и женгина а виклегъ касдал залан хер хъана ва ада вичиз

бубадиз тамашна. Бубади адаз лагъана: «Яб акала Абуль-Къасимахъ», - гадади инал ислам къабулна. Пайгъамбарди лагъана: «Ам Жегъеннемдикай къутармишай Аллагъдиз баркалла!»

Мугъаммад рекъидалди, эхиримжи юкъуз адан руш Фатиматаз вичин буба азабарик кваз акурла, ада лагъана: «Буба, вун хажалатдик вучиз ква?» Аллагъдин Ил-

бурухъ галаз санал... Я Аллагъ! Залай гъил къачу, закай Виридалайни Виниздан сеферчи ая. Вун Виридалайни Виниз тир зи рекъин юлдаш (сеферчи) я».

Фатимата лагъана: «Я буба! Ви Халикъди ви эвер гун къабулна. Я буба! Фирдавусдин багълара ваз чка гъазурнава. Я буба! Вун патахъай чна Жабраилаз башсагълугъвал гуда».

Гъа икъл, инсаниятдиз виридалайни зурба хушбахтивилер гъайи инсан и дуьньядилай фена. Са шакни алач хъи, чун вири Аллагъдинбур я ва Адан патав къватл хъижеда.

Гъурметлу стхаяр!

Пайгъамбардин ﷺ къамат чирун неинки тарих чируникай ва къисаяр ахъаюникай ибарат я. Къилин мана - метлеб адан биография хъиз ислам чирун, Пайгъамбарди ﷺ вичин уьмуьрда гайи насигъатар къабулун ва исламдин гъакъикъи рекъел хъун я. Гъар са кардин гъавурда дуьз акъун патал инсандиз агъадихъ галай чирвилер хъун чарасуз я:

◆ Пайгъамбардин ﷺ хусусивал, адан биография чирун, Мугъаммад ﷺ инсанрин арада вичин алакълунралди виниз хкаж тахъанвайдахъ, Аллагъдин куьмекдалди адак гъевес кутунвайдахъ инанмиш хъун;

◆ Гъакъикъи рекъяй физ кланзавай гъар сада Пайгъамбардилай ﷺ чешне къачун, ада къалурай рекъяй фин. Аллагъ — Таалади лугъузва: «Дугъриданни, Аллагъдин Илчи квез лап хъсан чешне я»

◆ Къуръандин манадин гъавурда гъатун патал Пайгъамбардин ﷺ уьмуьр чируниз гъар са кас мажбур я, вучиз лагъайтла, Расуллагъдин уьмуьрдин вакъийари Къуръандин аятриз баян гузва.

◆ Пайгъамбардин ﷺ къамат чирзавай мусурманди исламдин гъакъикъи чирвилерни къачуда.

◆ Исламдин рекъяй инсанриз чирвилер ва тербия гун патал муаллимдиз ва насигъатчидиз Пайгъамбардин ﷺ уьмуьрдин къамат хъсан чешне я.

Гъелбетда, Мугъаммад ﷺ вини дережадин муаллим, насигъатчи ва тербиячи тир.

Гъурметлу стхаяр! Гъакъл хъайила, са шакни алач хъи Пайгъамбардин ﷺ уьмуьрдин къамат чирун, им мусурмандиз хас тир, виридалайни хъсан хесетар жагъурун ва адалай чешне къачун я. Къуй

азабар тлимил хъун патал вич фад кьинин къарар къабулна. Ада турунин гъиле къадай пад чиле акълурна, къвенкъл алай къил вичин хура акълурна, беден турунал илисна, вичи-вич къена. Ам вилив хвейи асгъабиди атана вичиз акурвал Пайгъамбардиз ахъайна. Пайгъамбарди лагъана: «Арабир инсанриз акъл аквазва хъи, инсанди гъакъикъатда Женнет эгълдин амалар ийизвайди хъиз, амма ам Жегъеннемдиз физва. Бязи вахтара инсанриз акъл аквазва хъи, инсанри ийизвай амалар Жегъеннем эгълдин амалар хъиз, амма ам Женнетдиз физва. Дугъриданни, инсандин къадар къисмет эхиримжи амалриз килигна тайинарзавайди я».

Пайгъамбардихъ гелкъвезвай са жегъил чувуд гада кефсуз хъана лугъузва асгъаби Анас ибн Малика. Аллагъдин Илчи адал къил члугъваз фена, адан къилихъ ацукъна, адаз дин къабулун теклифна ва икъл лагъана: «ислам къабула». Жегъил гада патав гвай

чиди жаваб гана: «Ви буба са йикъалай садрани хажалатдик хъижедач». Адан патав яд авай са къаб гвай. Ада гъаник гъилер кутаза, чинивай гуьцлиз лугъудай: «Лаилагъа иллаллагъ. Дугъриданни инсан рекъидайла адай цай акъатда (агония)». Аллагъдин Илчи рекъидайла, адан къил Айшадин метлрал алай. И вахтунда Абу-Бакран хва, Айшадин стха Абдурагъман гъиле мисвак аваз акъатна. Аллагъдин Илчи адаз килигай къайда акурла, ам адаз мисвак кланзавайди гъавурда акъуна. Айшади мисвак къачуна, хъуьтуьларна Пайгъамбардив ﷺ вугана, ахпа Пайгъамбарди ﷺ мисвакдал вичин сарар миьхна. Сарар миьхна куьтягъайла, ада гъил хкажна, къавал тлуб туькълурна. Адан плузарар юзазвай. Айшади яб акалайла, ада лугъузвай ихътин гафарин ван хъана: «Ви регъимдик кутунвайбурухъ, пайгъамбаррихъ, муьминрихъ, шагъидрихъ ва пак тир-

ИЛИМ ХАЗИНА, АДАН КУЪЛЕГАР ГУЗВАЙ СУАЛАРНИ АБУРУКАЙ КЪАЧУЗАВАЙ МЕНФЯТ Я

ГЪАДИС

ЧАЗ КХЪИЗВА

Гъинава бес чи "Ассалам"?

Кез кхъизвайди Къутунхърин хуьруьн мисклиндин имам Меджидов Шакур я. Са шумуд йис я за и хуьруьн почтальонвиле кваллахиз. Гъамиша «Ассалам» газетдин къайгъуда ава. Жувавай жедайвал жемят газетдал желбзава. Гъам жуван газетдин тираж артух хъун, гъам халкъдиз артух чирвилер хъана кланзава. Амма... газет авач. Жув почтальон яз, газет почтадив агакъзавач. Подписчикрин вилик уьзуюкъара жезва.

Мисклинра кхъей газетар вахт вахтунда агакъзава, почтаириз фикир гудай кас авач. Бязи вахтара 2-3 варз газет жезвач. Ахцегърин мисклиндай январдин вацра лезги ва урус члаларали кхъенвай газетар чна клелна, амма почтадай гъеле декабрдин газет хтанвач. Вирида заз лугъузва, за низ лугъун?

Минет хъурай чи газетар вахт вахтунда агакъар ая. Алатай йисуз и кваллахар сеbeb яз за хуьруьз газетар кхъин акъвазарна. Исятда гъевчи хуьр яз 15 газет кхъенва. Чидач мус клелта. Сагърай.

Ш. МЕДЖИДОВ,
хуьруьн имам

«Ассалам»: Кагъаз чал агакънамазди чна и кардикай УФС-дин газетар чкайрал агакъарзавай отделдиз хабар гана. Инайни, кар яргал вегъин тавуна, хабар гайивал, Ахцегъ райондин почтампди газетар Къутунхърин хуьруьз хутахун гежарнава. Амма, чаз хабар гайивал, винидихъ кхъенвай кагъаз чаз кхъез рекъе амаз, газетар почтади и хуьруьз агакъар хъувунава.

«Ассалам» газетдин редакцияди квел газетар вахт-вахтунда агакъ тавур дуьшуьшра и кардиз фикир тагана тун тавун тлалабзава.

Ихтин дуьшуьшра редакциядиз (тел. (8722) 61-00-64) ва я Ахцегъ районда чи газетдин распространителар тир Ашуралиев Тажудиназ (тел.: 8-988-268-83-89) ва Сулейманаз (тел.: 8-963-407-37-04) хабар гун тлалабзава.

АССАЛАМЧИК

"ГЪВЕЧИИ МУСУРМАНАР" конкурсдиз

Ассаламу алейкум, гъурметлу редакция. Чун, зунни зи вах Аннета Мамедкалада яшамеш жезва. Зи твар Амина я, зи 5 йис я. Зун аялрин бахчадиз физва. Заз зи члехи дидеди лугъузва: «Ви твар михъи твар я, жуван твар садавни члурукла лугъуз тамир. Ам Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ дидедин твар я.» И кардал зун гзаф шад я. Зи члехи дидеди 38 йисуз школада гъевчи классриз тарсар гуз клвалахна. Заз ам гзаф кланда. Зун адан члалаз килигзава, ада лагъай крар ийизва, куьмекар гузва. Ада вич хайи юкъуз мавлид гана. Чна кьилерални ягълухар алукина, чавай жедайвал, куьмекар гана. Чаз къуншийрал дуст рушарни ала, гъабурни чна хъиз, члехи дидейрин патав физ, чпизни куплар чирзава. Гъабурни чун хътин тербиялу хизанрай я. За чуру рушарикай дустар къазвайди туш (и гаф заз зи члехи дидеди чирайди я).

Чаз чи члехи дидеди диндикай гзаф ихтилатар ийизва, чнани адан гафар риклел хузва.

Зун Мамедкалада яшамеш жезва. Зи твар Анета я, зи ирид йис я. За 2-классда клелзава. Зун гъеле школадиз фидалди зазни зи гъевчи вах Аминадиз чи члехи дидеди «Аллагъ, бисмиллагъи-р-рагъмани-р-рагъим, альгъамду-лиллагъ, Аллагъу Акбар, ля илагъа илал Ллагъ» гафар чирна. Ада чав вичихъ галаз зикр ийизни тадай. Чи члехи диде Дербентда яшамеш жезва. Чун чи дидедал кьил чулгъаз физва. Ада чаз

«Салам алейкум ва алейкум салам» дуьз лугъуз чирна. Чаз чи члехи диде гзаф клан я. Чна адаз куьмекар гузва (адан клвачер тлазва): къевкъеве-дайла, гъил къазва, гъилер чуьхуьдай яд гъизва, чуьхвена куьтягъайла, яд гадарзава.

Заз члехи дидеди тарсар гъазурдайлани куьмекар гузва.

Амина

«Ассалам»: Баркалла кез, Анетани Амина. Къуй амайбуруни квейлаини куь диде-бубай-рилай чешне къачурай. Гъакл хъайила, чи акъалтзавай несил диндин рекъай гъавурда авайди жеда. Анжах Анетадин шикилдикай, ам хъсан еридинди тахъуниз килигна, чавай менфят къачуз хъанач. Къведай сеферда куьне ракъурдай шикилар лап хъсан еридинбур жедайдак чна умуд кутузва.

Къез Аллагъ куьмек хъурай.

ИСЛАМДИН ДАЪВАТ

www.islamdag.ru

Гъич садазни сир туш хъи, къе Интернет виридалайни машгъур чешмейрикай сад я. Къе интернетда Islamdag.ru твар ганвай сайтни гьалтзава. Им Дагъустандин мусурманрин Диндин идарадин официалний сайт я. Чи корреспондентди ДУМД-дин просвещениедин отделдин заведиш, РД-дин муфтийдин куьмекчи Мугъаммадвакил Султанмегъамедовавай ва и сайтдин администратор Гъажи Рамазановавай чпи ийизвай клвалахдикай тамам малуматар гун тлалабна.

— Интернетдихъ зурба мумкинвилер ава, - башламишна абуру чпин ихтилат. Интернет къе электроникадин агалкъунрикай лап зурба агалкъун я. Сайт лагъайтла, им электронний СМИ, яни газет, журнал гъа ик мад лагъай члал я. Чи сайтдиз «Ислам Дагъустанда» лагъана твар ганва, Islamdag.ru. адан адрес я.

Чи сайтдин кьилин макъсад гъар са инсандив Ислам агакъарун я, вучни цийивилер квачиз, гъа Мугъаммад Пайгъамбардин ﷺ девирдин Ислам. Гъаниз килигна, чи хиве авай жавабдарвал екеди я. Чна гузвай информация гъакъикъиди, Къуръандални гъадисрал асаслуди хъана кланзава. Гъамни чна анжах алими ахтармиш авурдалай гуьгъуьниз гузва.

Сайт арадал гъидайла, чна дишегълийрин месэлярни фикирда

кьунва. Абуруз талукъ яз чна кьилди раздел тешкилнава.

Къе гъар юкъуз сайтдиз гъахъзавайбурун къадар 15-20 касдилай 150-180 касдив къван хкаж хъанва. Вучиз ятлани Россиядилай гуьгъуьниз Норвегия къевезва. Гзаф мусурманар туширбуруни чи сайтдиз интерес ийизва. Сайтди Дагъустандилай къецепата яшамеш жезвай мусурманриз тупламиш жедай мумкинвал гузва.

Сайтдин кьетленвал адакай ибарат я хъи, ана библиотека ва гъич санани авачир ктабар ава. Абуру пулсуздаказ ишлемишиз жезва.

Лугъуз кланзава хъи, даъват - им вири уьмметдин кар я. Сайт тек са администратордин хивез вегъена виже къведач. Гъаниз килигна, чна гъар са куьмек теклифзавай касдивай ам къабулда.

МАЛУМАТ

Гъурметлу газет клелзавайбур!

Къведай нумрадилай башламишна, чна чи газетда «SMS – опрос» рубрика кардик кутазава.

Жаваб гун патал къез чна ихтин суал теклифзава: «КУЬНЕ ЛЕЗГИ ЧІАЛАЛ АКЪАТЗАВАЙ «АССАЛАМ» ГАЗЕТДИЗ ГЪИХЪТИН КЪИМЕТ ГУЗВА, АДАН ТИРАЖ АРТУХАРУН ПАТАЛ ЧНА ВУЧ АВУН ЛАЗИМ Я?»

Жавабар 30 - мартдалди SMS-дай 8-903-424-56-35 нумрадиз ракъурайтла жеда.

Учредитель
Благотворительный фонд "Путь".
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакциядин Совет
Агъмад-гъажи АБДУЛАЕВ

Редактор
Зулейха ХАНМЕГЪАМЕДОВА

Верстка
Агъмед МЕГЪАМЕДОВ
Буржум ГУСЕЙНОВ

Газета зарегистрирована
Управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия по ЮФО (г. Ростов-на-Дону) – свидетельство о регистрации
ПИ № ФС 10-6401 от 15 декабря 2006 г.

Индекс 51325

При перепечатке ссылка обязательна
Газета набрана и сверстана на компьютерной базе «Ас-салам»

Отпечатана в ООО «Дом печати»
пр. Акушинского, 20 Заказ № _____

Сдано в печать 11.03.2008

Тираж 1900 экз.

Адрес редакции:

367015 РД, г. Махачкала,
ул. М. Ярагского, 128

Телефон: (8722) 61-00-64

E-mail: info@assalam.ru

web: www.assalam.ru